

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QIDA TƏHLÜKƏSİZLİYİ AGENTLİYİ

Q Ə R A R

№ 3-44/3-9-1/2024

Bakı şəhəri

23 " aprel 2024-cü il

Karantin tətbiq edilən zərərli orqanizm aşkar edilmiş kartofçuluq təsərrüfatlarında bitki mühafizəsi tədbirlərinin görülməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin (bundan sonra – Agentlik) Dağlıq Şirvan regional bölməsinin Bitki sağlamlığı və fitosanitar nəzarəti sektorunun əməkdaşları tərəfindən regional bölmənin əhatə etdiyi inzibati ərazi vahidlərində fitosanitar vəziyyətin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Ağsu rayonunun Qaraqoyunlu kəndində fiziki şəxslər Qurbanov Cavanşir Sabir oğluna və Abdullayev Sahiq Seyfali oğluna məxsus kartofçuluq təsərrüfatlarında fitosanitar müşahidələr aparılmış, götürülmüş kartof nümunələri laborator müayinələrə cəlb edilmişdir. Laborator ekspertizanın nəticələrinə uyğun olaraq, 2024-cü il 15 aprel tarixli 18PXYS5/LAB03-24001-T-001 nömrəli və 2024-cü il 16 aprel tarixli 47EFRAV/LAB03-24001-T-001 nömrəli sınaq protokollarına əsasən, götürülən nümunələrdə karantin tətbiq edilən kartof yumrularında halqavari bakterial çürümənin (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*) mövcudluğu təsdiqlənmişdir.

Qeyd olunanlara əsasən, bitki və bitkiçilik məhsullarında zərərli orqanizmlərin kütləvi yayılmasının qarşısının alınmasına, xəstəliklərin aradan qaldırılmasına, məhsul itkisinə yol verilməməsinə, ətraf mühitin və əhalinin sağlamlığının qorunmasına yönəldilmiş bitki mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 13 noyabr tarixli 1681 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi haqqında Əsasnamə"nin 3.0.33-12-ci yarım bəndinə uyğun olaraq

Qərara alıram:

1. Ağsu rayonunda kartof yumrularında halqavari bakterial çürümə ilə yoluxmuş ərazinin sərhədləri müəyyən edilsin.
2. Ağsu rayonunun Qaraqoyunlu kəndində fiziki şəxslər Qurbanov Cavanşir Sabir oğluna və Abdullayev Sahiq Seyfali oğluna məxsus kartofçuluq təsərrüfatlarında (bundan sonra – sirayətlənmiş sahələr) istifadə edilən toxum materialının mənşəyi və digər təsərrüfatlarda da ekilməsi haqqında ətraflı məlumat əldə edilsin.
3. Sirayətlənmiş sahələrdə ən azı üç il müddətində kartof yumrularında halqavari bakterial çürümənin əsas sahib bitkiləri – kartof, pomidor və çuğundur kimi bitkilərin buğda, yonca kimi bitkilərlə əvəzlənərək növbəli əkinin tətbiqinə üstünlük verilsin.

4. Sirayətlənmiş sahələrdə kartofdan başqa bitkinin əkilməsi uyğun olmadığı təqdirdə yalnız ərzaqlıq kartof əkini həyata keçirilsin.

5. Sirayətlənmiş sahələr ən azı üç il ardıcıl olaraq Milli Monitoring Planına daxil edilsin və digər zərərli orqanizmlərlə yanaşı, kartof yumrularında halqavari bakterial çürüməyə görə, mütləq laborator müayinələrə cəlb edilsin.

6. Sınaq protokollarında kartof yumrularında halqavari bakterial çürümə patogeninin mövcudluğu təsdiqlənən təsərrüfatlarda istehsal olunan kartof məhsulunun qeyd olunan zərərli orqanizmin rast gəlinmədiyi digər ərazilərə daşınması məhdudlaşdırılsın, ixrac zamanı isə idxalçı ölkələrin fitosanitar idxal tələbi nəzərə alınmaqla risk əsaslı yanaşma tətbiq edilsin.

7. Bakteriyanın su vasitəsilə yayıla bilməsi nəzərə alınaraq, digər sahələrin suvarılması üçün istifadə edilən su kanallarının sirayətlənmiş sahələrdən keçməməsi (kənara çıxarılmalı), sahələrin və su kanalları ətrafının bakteriyanın sahib bitkisi olan alağ otlarından təmiz olması təmin edilsin.

8. Sirayətlənmiş sahədə torpaqda qalan kartof yumruları və onların cücərtilləri tamamilə sahədən təmizlənsin və məhv edilsin.

9. Əkin və digər təsərrüfat işləri zamanı istifadə edilən bütün avadanlıqlar, alətlər, qablaşdırma vasitələri və bu sahədə istehsal edilmiş kartofun saxlandığı anbarlar hərtərəfli təmizlənərək dezinfeksiya edilsin.

10. Sirayətlənmiş sahədə istifadə edilən texnika və alətlər mütləq təmizlənərək dezinfeksiya edildikdən sonra digər sahələrdə istifadə olunsun.

11. Sirayətlənmiş əkin sahəsinin ətrafındakı 3 km radiusdakı ərazi bufer zona olaraq müəyyənləşdirilsin, sirayətlənmiş sahə üçün tətbiq edilən tədbirlər bu zonada olan əkin sahələrində də tətbiq edilsin.

12. Ağsu rayonu ərazisində kartof toxumçuluğu ilə məşğul olan təsərrüfatlarda torpaqların bakteriya mənşəli xəstəliklər və bitki nematodlarına görə müayinələrə cəlb edilməsi diqqətdə saxlanılsın.

13. Kartofçuluq təsərrüfatlarında əkin üçün yalnız laborator müayinədən keçmiş, sertifikatlı toxum materialı istifadə edilsin, hər üç ildən bir əkilən sort yenilənsin, növbəli əkin və xəstəlik daşıyıcısı olan həşərat və nematodlarla, eləcə də rezervasiya rolu oynayan alağ bitkiləri ilə mübarizə təmin edilsin.

14. Bu Qərarın icrasına nəzarət Agentliyin Dağlıq Şirvan regional bölməsi tərəfindən həyata keçirilsin.

15. Bu Qərarın icrasından yayınan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

16. Agentlik Aparatının Bitki sağlamlığı və bioloji təhlükəsizlik şöbəsi bu Qərarın aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin etsin.

**Bitki sağlamlığı və bioloji təhlükəsizlik
şöbəsinin müdiri,
Respublikanın baş dövlət fitosanitar müfəttişi**

Taleh Şəmiyev